

Spis treści

Autorzy	V
Słowo wstępne.....	VII
Wprowadzenie	XIII
Wykaz najważniejszych skrótów	XV
Wykaz literatury	XXI
ROZDZIAŁ I. PAŃSTWO	1
ROZDZIAŁ IA. PAŃSTWO POLSKIE.....	29
I. Podziały terytorialno-administracyjne Polski.....	29
II. Ustrój.....	33
ROZDZIAŁ II. PRAWO KONSTYTUCYJNE.....	57
I. Konstytucja i inne źródła prawa RP	57
II. Zasady ustroju RP	66
III. Wolności, prawa i obowiązki człowieka i obywatela	78
IV. Wybory	104
V. Władza ustawodawcza.....	114
VI. Władza wykonawcza.....	128
VII. Sądy i trybunały.....	151
VIII. Organy kontroli i ochrony prawa.....	193
ROZDZIAŁ III. OCHRONA PRAW CZŁOWIEKA.....	208
I. Wewnętrzny krajowy system ochrony praw człowieka.....	209
II. Międzynarodowe systemy ochrony praw człowieka	221
III. System ochrony praw człowieka w ONZ	223
IV. Europejski system ochrony praw człowieka	237
V. System ochrony praw człowieka funkcjonujący w Unii Europejskiej.....	247
VI. Pozaeuropejskie regionalne systemy ochrony praw człowieka	250
VII. Międzynarodowy Trybunał Karny.....	256
ROZDZIAŁ IV. PRAWO RZYMSKIE.....	259
I. Znaczenie terminu, historyczny rozwój i współczesne wartości prawa rzymskiego	259
II. Podziały i nawarstwienia.....	261
III. Źródła prawa rzymskiego	265
IV. Kodyfikacja justyniańska.....	272
V. Prawo rzymskie w Polsce i w Europie	274
ROZDZIAŁ V. PRAWO CYWILNE	281
I. Część ogólna	281
II. Prawo rzeczowe	303
III. Zobowiązania.....	327
IV. Spadki	359
V. Postępowanie cywilne.....	368

ROZDZIAŁ VI. PRAWO RODZINNE I OPIEKUŃCZE	421
ROZDZIAŁ VII. PRAWO KARNE.....	437
I. Prawo karne materialne.....	437
II. Prawo karne procesowe.....	473
III. Prawo karne skarbowe.....	507
IV. Prawo wykroczeń	521
V. Prawo nieletnich	523
VI. Prawo karne wykonawcze	525
ROZDZIAŁ VIII. ADMINISTRACJA PUBLICZNA I PRAWO ADMINISTRACYJNE.....	533
I. Administracja rządowa i samorząd terytorialny	533
II. Zagospodarowanie przestrzenne, prawo budowlane i gospodarka nieruchomościami	554
III. Pomoc społeczna	569
IV. Szkolnictwo wyższe i system oświaty	582
V. Ewidencja ludności	612
VI. Urzędnicy	617
VII. Postępowanie administracyjne.....	619
VIII. Postępowanie sądowoadministracyjne.....	649
IX. Postępowanie egzekucyjne w administracji.....	676
ROZDZIAŁ IX. FINANSE PUBLICZNE I PRAWO FINANSOWE	687
I. Prawo budżetowe	687
II. Prawo dewizowe	703
III. Publiczne prawo bankowe.....	706
IV. Zagadnienia ogólne prawa podatkowego	722
ROZDZIAŁ X. GOSPODARKA	735
I. Prawo przedsiębiorców.....	735
II. Zwalczanie nieuczciwej konkurencji, ochrona konkurencji i konsumentów	759
III. Publiczny obrót papierami wartościowymi.....	765
IV. Zamówienia publiczne	767
V. Przestępstwa przeciwko obrotowi gospodarczemu	772
VI. Międzynarodowe organizacje finansowe	774
ROZDZIAŁ XI. SPÓŁKI PRAWA HANDLOWEGO.....	787
ROZDZIAŁ XII. PRAWO PRACY	817
I. Indywidualne prawo pracy	817
II. Zbiorowe prawo pracy.....	863
ROZDZIAŁ XIII. UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE.....	877
ROZDZIAŁ XIV. OCHRONA ZDROWIA	895
I. Instytucje systemu ochrony zdrowia	895
II. Ubezpieczenie zdrowotne	899
III. Świadczenia opieki zdrowotnej	901
IV. Świadczeniodawcy	910
V. Prawo zawodów medycznych.....	912
VI. Prawa pacjenta	916
VII. Zdrowie publiczne	918
ROZDZIAŁ XV. OCHRONA ŚRODOWISKA	935
ROZDZIAŁ XVI. RELIGIE I PRAWO WYZNANIOWE	959
ROZDZIAŁ XVII. PRAWO KANONICZNE	985
I. Pojęcia podstawowe	985

II. Normy generalne	986
III. Wierni w kościele	988
IV. Hierarchiczny ustrój kościoła	993
V. Instytuty życia konsekrowanego i stowarzyszenia życia apostołskiego (prawo zakonne)	1000
VI. Nauczycielskie zadanie kościoła	1004
VII. Sakramenty	1005
VIII. Pozostałe akty kultu bożego oraz miejsca i czasy święte	1014
IX. Dobra doczesne kościoła	1018
X. Kościelne prawo karne	1020
XI. Kościelne prawo procesowe	1023
XII. Prawo kanonizacyjne	1027
ROZDZIAŁ XVIII. UNIA EUROPEJSKA	1031
I. Geneza i instytucje	1031
II. Prawo i Polityka UE/WE	1069
ROZDZIAŁ XIX. PRAWO MIĘDZYNARODOWE PUBLICZNE	1109
ROZDZIAŁ XX. BEZPIECZEŃSTWO I OBRONNOŚĆ	1159
ROZDZIAŁ XXI. MEDIA I ŁĄCZNOŚĆ ELEKTRONICZNA	1177
I. Prawo mediów	1177
II. Prawo telekomunikacyjne	1190
III. Podpis elektroniczny	1193
IV. Świadczenie usług drogą elektroniczną	1196

dwojako rodzaju hasła. Są to hasła właściwe oraz hasła odsyłające. Pierwsze wyjaśniają pojęcie, natomiast te drugie odsyłają do hasła właściwego.

Ze względu na rozmiary Leksykonu zastosowany został system skrótów. Poza skrótami powszechnie stosowanymi, powtarzające się w tekście wyrazy zostały skrócone do pierwszych liter, np. Trybunał Konstytucyjny (TK).

Szeroki wachlarz poruszanej w Leksykonie problematyki skłonił Autorów do odstąpienia od zamiaru prezentowania literatury pod każdym hasłem, na rzecz jej wyboru na początku każdego rozdziału.

Opracowanie zawiera istotne informacje przydatne Obywateli, nie koniecznie prawników w rozwiązywaniu problemów prawnych dnia codziennego. Szeroki wachlarz omówionych w nim zagadnień dotyczy niemal wszystkich gałęzi prawa. Czytelnik znajdzie w nim więc m.in. informacje z zakresu prawa cywilnego, karnego, gospodarczego i finansowego. Publikacja uwzględni również potrzeby coraz liczniejszej rzeszy przedsiębiorców, jak też osób zainteresowanych ochroną środowiska czy zdrowia oraz prezentuje problematykę rzadko uwzględnianą w podobnych wydaniach, czyli prawo wyznaniowe i prawo kanoniczne.

Współcześnie coraz trudniej będzie wyobrazić sobie Obywatela bez znajomości zasad działania nowoczesnej demokracji lub wartości, o które oparta została jednocząca się Europa. Mając na uwadze powyższe zagadnienia i w celu ich przybliżenia w Leksykonie zostały zamieszczone rozdziały poświęcone prawu konstytucyjnemu, prawu Unii Europejskiej i prawu międzynarodowemu.

Przedstawione Państwu opracowanie jest efektem pracy ponad osiemdziesięciu pracowników naukowych z kilku ośrodków akademickich w Polsce, a także osób zajmujących się prawem w praktyce. W większości autorami zamieszczonych w Leksykonie tekstów są pracownicy Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II. W pracach nad Leksykonem Obywatela brali ponadto udział pracownicy Uniwersytetu Warszawskiego, Uniwersytetu Wrocławskiego, Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie oraz Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie.